

[Udenrigsministeren.]

I Juli Maaned 1945 foreslog den danske Regering Sovjetunionens Regering at sende en dansk Delegation til Moskva for at forhandle om en Genoptagelse af Handelsforbindelsen mellem de to Lande. Sovjetregeringen svarede, at den vilde være villig til at modtage en dansk Handelsdelegation, men at den ønskede først at faa forelagt detaljerede danske Forslag. Efter den oprindelige Plan skulde Forhandlingerne have fundet Sted i September Maaned. Forhandlingerne blev imidlertid udsat, og den danske Delegation, der var udpeget med daværende Udenrigsminister, Folketingsmand Christmas Møller som Formand, daværende Minister uden Portefeuille, Folketingsmand Aksel Larsen som Stedfortræder for Formanden, og en udenrigsministeriel Embedsmand som Viceformand, kom ikke af Sted.

Efter Ministerskiftet i November forrige Aar meddelte vi Sovjetunionens Regering, at ogsaa den nye danske Regering lagde megen Vægt paa en Genoptagelse af Samhandelen med Sovjetunionen, og at den vilde være rede til at sende en Forhandlingsdelegation til Moskva. I Slutningen af December 1945 svarede Sovjetregeringen, at den foretrak, at Spørgsmaalet om Samhandelens Genoptagelse blev drøftet med den i Mellemtiden til Sovjet-Gesandtskabet i København knyttede nye Handelsrepræsentation. Derefter drøftedes i de følgende Maaneder i København mellem Udenrigsministeriet og den sovjetrussiske Handelsrepræsentation forskellige Forslag om Vareudveksling mellem de to Lande. Da disse indledende Drøftelser var blevet afsluttet, indbød Sovjetregeringen den 10. Maj i Aar den danske Regering til at sende en Handelsdelegation til Moskva, og den 29. s. M. afrejste en meget alsidigt sammensat Delegation under Hs. kgl. Højhed Prins Axels Ledelse, med Chefen for Udenrigsministeriets økonomisk-politiske Afdeling som Viceformand og Minister Hugo Hergel som dennes Stedfortræder. Landbrugsministeren og jeg deltog i de indledende Forhandlinger i Moskva.

Forhandlingerne førte til, at der den 8. Juli i Moskva blev afsluttet en Overenskomst om gensidige Vareleveringer. Samtidig blev der undertegnet en Protokol om Regulering af de uafsluttede Mellemværender, der var opstaaet i Medfør af den dansk-

sovjetrussiske Vareudvekslings- og Betalingsoverenskomst af 18. September 1940 og en Tillægsprotokol af 21. Maj 1941.

De nye Aftalers danske Tekst er bekendtgjort ved Udenrigsministeriets Bekendtgørelse af 23. Oktober i Aar, hvoraf Eksemplarer er omdelt.

Vareudvekslingsoverenskomsten, der supplerer og paa en Maade danner Baggrund for den Handelstraktat, hvortil Rigsdagens Samtykke søges, er af samme Type som de Overenskomster, der er afsluttet med andre Lande efter Krigen, idet den gaar ud paa at muliggøre og fremme gensidige Vareleveringer paa Grundlag af Varelistes, som fastsættes for bestemte Perioder. Betalingerne formidles over særlige Konti i Danmarks Nationalbank og Sovjetunionens Statsbank. Saldoen paa disse Konti maa principielt ikke overstige 2 Mill. Kr. Hvis denne Grænse overskrides, skal de to Regeringer forhandle om, hvorledes det overskydende Beløb skal udlignes. Der findes en særlig Bestemmelse om, at det overskydende Beløb kan udlignes i Guld eller Dollars, saafremt Debitor foretrækker dette.

Samtidig med Overenskomsten blev der undertegnet en Protokol, hvortil er knyttet to Lister over Varer, der kan siges at indeholde Programmet for de gensidige Leveringer i Tiden fra 1. Juli 1946 til Udgangen af December 1947. Inden for disse Rammer kan der forhandles om Kontrakter, og saadanne Kontrakter er allerede blevet afsluttet for en Række vigtige Varer.

For saa vidt angaar Leverancer fra Danmark, kan jeg saaledes nævne, at der er blevet sluttet Kontrakter om Levering af 15 000 t Smør til en Pris af 4 Kr. 71 Øre pr. kg, 8 500 t Svinekød til en Pris af 2 Kr. 84 Øre pr. kg, 12 000 Stk. Slagtekvæg og 2 000 t Ost. Kvæget giver ca. 8 Mill. Kr. og Osten ca. 7 Mill. Kr., saa at disse 4 Varegrupper tilsammen beløber sig til i alt ca. 109 Mill. Kr. Listen over danske Eksportvarer aabner endvidere Mulighed for Levering af Heste, kondenseret Mælk og Kasein samt Industriprodukter, navnlig Fiskerfartøjer, Maskiner og Motorer.

Med Hensyn til Indførselen af Varer fra Sovjetunionen til Danmark er der hidtil sluttet Kontrakter om Levering af 100 000 t Kali, 3 000 t Raajern, 100 t Antimon, 10 t Sølv, 50 000 t Brunkulsbriketter og